

نگاه

مساله پخش مسوولیت در کلانشهرها

خشایار محمدعلیا

● با رشد روزافزون شهرنشینی و افزایش جمعیت ناشی از آن، شهرها و سپس کلانشهرها پدید می‌آیند که در آنها دیگر خبری از روابط نزدیک میان همسایگان، همجلی‌ها و آشنایان چون روزگاران کهن نیست؛ بلکه روابط انسانی به اجبار پیچیده و گسسته می‌شوند. در کلانشهرهایی که شمار ساکنانش به‌قدری بالاست که شهروندان در محیط گمنام می‌شوند، فضای پیچیده‌ای پدید می‌آید که در آن مسوولیت‌ها پخش شده و دیگر نمی‌توان کسی را به‌طور مشخص مسوول یا در مورد حادثه‌ای که جمعی ناظر آن بوده‌اند مقصر دانست؛ بلکه در چنین کلانشهری ما با یک اجتماع مسوول (یا در حالت بدبینانه گناه‌کار) طرف هستیم که هر کس به‌راحتی می‌تواند دیگری را متهم به کوتاهی کند. در گوشه و کنار بارها دیده یا شنیده‌ایم که افراد حاضر در محیط، در رویارویی با یک وضعیت اضطراری، مبهوت شده و به جای دست زدن به اقدام عملی درست، چون بیندگانی منفعل به تماشا نشست‌ه‌اند. اگرچه هنگام رویارویی با یک موقعیت اورژانس نادر، واکنش درست در لحظه، کار هر کس نیست، اما تماشاگر منفعل بودن هم کار هر کس نباید باشد و این سوال شاید ذهن خیلی از ما را به خود مشغول کند که چرا وقتی فردی در یک محیط شلوغ و عمومی دچار ساحتی می‌شود، گاه افراد ناظر طوری عمل می‌کنند که گویا در حال تماشای تئاتر هستند. سنجش میزان عواقب ناشی از دخالت ناظران یا میزان خطرناک بودن موقعیت اضطرار خود عامل تعیین‌کننده‌ای است در دخالت یا عدم دخالت ناظران. همچنین تشخیص اینکه ناظران، یک صحنه را تا چه حد اضطراری تشخیص دهند خود جای بحث دارد. برای مثال اگر افراد حاضر، بیننده دعوی دو مرد میانسال در یک فروشگاه باشند، احتمال دخالت آنها به مراتب بیشتر از زمانی است که ارامش صحنه درگیری به یک نزاع خانوادگی شبیه باشد. نکته جالب آن است که اگر فردی به کمک فرد سانحه‌دیده بپردازد، همان تماشاگران منفعل بی‌درنگ به پیروی از او (به‌عنوان الگو یا سرمشق) دست به کار می‌شوند. در واقع همین حضور دیگران در موقعیت اضطرار است که گاه باعث عدم دخالت افراد می‌شود و راه را برای اولین بودن و آغاز کمک‌رسانی دشوار می‌کند. برای همین بهترین پیشنهاد در هنگام مواجهه با موقعیت‌های اضطراری این است که اگر مهارت لازم را دارید، فورا دست به کار شوید و منتظر دیگران ننمایید؛ در غیر این صورت از دیگران درخواست کمک کنید.

مهندس معمار و دانشجوی روانشناسی عمومی

روایت بی‌خانمان بهشت‌زهره:

۱۵ روز نان خالی می‌خوردیم

فاطمه جمال‌پور: برای پیدا کردن خانواده‌ای که اسباب و اثاثیه‌شان را صاحبخانه بیرون ریخته و یک ماهی است در حاشیه بهشت‌زهره چادر زده‌اند راهی حرم مطهر امام خمینی(ره) می‌شوم. بهشت‌زهره خانه ابدی آدم‌هاست اما فقر و نداری و بیماری این بی‌خانمان‌ها را میهمان یک‌ماهه خانه ابدی کرده است. جست‌وجوهایم برای پیدا کردن‌شان بی‌نتیجه می‌ماند. بعد از یک ماه چادر خوابی و تحویل سال در این بیابان، رسانه‌ای شدن خبر باعث شده مأموران شهرداری بیایند اسباب و اثاثیه‌شان را ببرند انبار و خودشان را در مسافر‌خانه‌ای در حوالی ناصرخسرو سکنی دهند. پیگیری‌هایم از روابط عمومی شهرداری به اینجا می‌رسد که اقوام و خویشاوندان‌شان را پیدا کرده‌ایم و رفته‌اند پیش آنها، اسباب و اثاثیه هم در انبار شهرداری نیست. اما بالاخره پیرمرد را پیدا می‌کنم. قارمان را برای بعد از ظهر تعطیل روی‌روی مسافر‌خانه‌ای در ناصرخسرو که میهمان چند روز‌اش هستند، می‌گذاریم. پشت تلفن می‌پرسد این گزارش چه کمکی به ما می‌کند؟ می‌گویم: مسوولان به فکر می‌افتند و شاید کمکی باشد برای حل مشکل تا! بالاخره مسافر‌خانه را پیدا می‌کنم. روی‌روی در مسافر‌خانه پیرمردی لاغر‌اندام و تکیده با صورتی آفتاب‌سوخته، چشم‌هایی روشن، پیراهن و شلوار و پارچه‌ای و عینکی ته‌استکانی به استقبالم می‌آید.

❧ چه شد که اسباب و اثاثیه‌تان را بریدید بهشت زهره و آنجا ساکن شدید؟
من بیماری صرع دارم و کار ثابتی ندارم. هر چند روز یکبار جایی کار می‌کنم و بعد کارفرما مرا اخراج می‌کند. ما یک میلیون تومان داده بودیم به صاحبخانه برای ودیعه، ناراحت‌ام که تشدید شد یک میلیون تومان به جای کرایه خانه شد و مجبور شدیم با دو دختر که یکی از آنها عقد کرده برویم مقابل حرم مطهر امام خمینی و بهشت زهره، اسباب و اثاثیه‌مان را آنجا بریزیم. شش روز مانده به عبد رفتم آنجا. حدود ۲۵روز آنجا بودیم تا اینکه یک خبری تهیه کردند و خدا شاهد است موقعی که اسباب‌های ما را جمع کردند مسوولان به خودشان افتخار می‌کردند که ما را از آنجا جمع کردند. دیروز هم یک خانمی از شهرداری به من زنگ زد که آقا سه میلیون تومان برای شما ودیعه قرار دادیم بی‌بگر اما من رفتم همان محله سرآسیاب که ما بودیم پارسال با یکی، دومیلیون تومان می‌شد خانه تهیه کرد الان خانه با ودیعه کمتر از ۱۰ میلیون تومان پیدا نمی‌شود.

❧ مسوولان چه می‌گویند؟

دیروز از شهرداری خانمی زنگ زده که اینجا هزینه‌اش خیلی بالاست. گفتیم اگر هزینه‌اش بالاست یک مقداری مردم به ما کمک کردند خودمان هم بقیه را می‌دهیم. خاتم ما سه، چهار تومان رانهی خواهیم، به من یک مسکن مهر بدهند. من الان ۵۷ ساله هستم، اگر بمیرم خاتم مریمم چکار می‌خواهد بکند؟ آن دختر من که به خاطر جهیزه به به خانه بخت نرفته چکار می‌خواهد بکند؟ خدا شاهد است موقعی که آنجا بودیم تازه یارانه گرفته بودیم تا ۱۵۰٫۱۰ روز خوب بود اما حدود ۱۵ روز نان خالی می‌خوردیم. آقای قالیباف تکنی خورد و اینها دستور دادند این را جمع کنید، آپرویزی شده است، چون در مرقد امام بود. الان یک مسکن مهر به من بدهند. من هر سال همین برنامه را دارم. تا حالا دو، سه بار برای من همین برنامه پیش آمده چون کار و حقوق ثابتی ندارم، ماه که می‌گذرد باید کرایه خانه را بدهم، یک موقعی اصلا کسی نمی‌رفت سر آسیاب، ما از ناچاری رفتم سر آسیاب که فقیرنشین است. **❧ رفتار مسوولان شهرداری با شما چطور بوده است؟**
من با یکی از آنها دعوا کردم. خدا شاهد است مأمور سد معبر آنجا یک ستون دو بود آمد جلوی خانم به من گفت آقا به ما دستور داده‌اند اینجا را تخلیه کنیم. من بزرین ریختم روی خودم. گفتیم اگر جرات‌داری دست به اثاثیه من بزن. جلوی خانم به من گفت اگه نری با تپیا از اینجا بیرون می‌کنیم. بعد که گفتم خودم را آتیش می‌زنم خانم هم گفت ما هم خودمان را آتیش می‌زنیم، مأمور بی‌خیال شد. آن موقع هم آنجا بودیم، وسایل را طوری قرار داده بودم که هیچ کس نمی‌دانست خانواده اینجا زندگی می‌کند. دخترهای من روزی یکبار دستشویی می‌رفتند که کسی نبیندشان. حالا دیروز از شهرداری منطقه ۱۹ زنگ زده‌اند که حالتان خوب است؟ «۵۰هزار تومان روز اول به من دادند و بعد هیچ وقتی زیر چادر بودیم روزی ۱۰هزار تومان هزینه داشتیم اینجا روزی ۵۰هزار تومان. اگر ما چهار نفر روزی سه وعده صبحانه، ناهار، شام فلافل بخوریم روزی ۴۰۰۰۳۰ هزار تومان خرج می‌شود. من حتی یارانه هم نمی‌خواهم یارانه‌ام را هم بگیرند و به جایش به من مسکن مهر بدهند.

❧ حالا می‌خواهید چکار کنید؟

تا یک‌هفته دیگر اگر مشکل‌م حل نشود خود، زن و بچه‌هایم را زن که نه، خودم و بچه‌هایم را می‌برم همان جا داخل چادر. چون با افتخار اسباب‌های من را برندن خسته شدم دیگر، این‌طور پیش بروم باز سال دیگر همین اش و همین کاسه می‌شود.

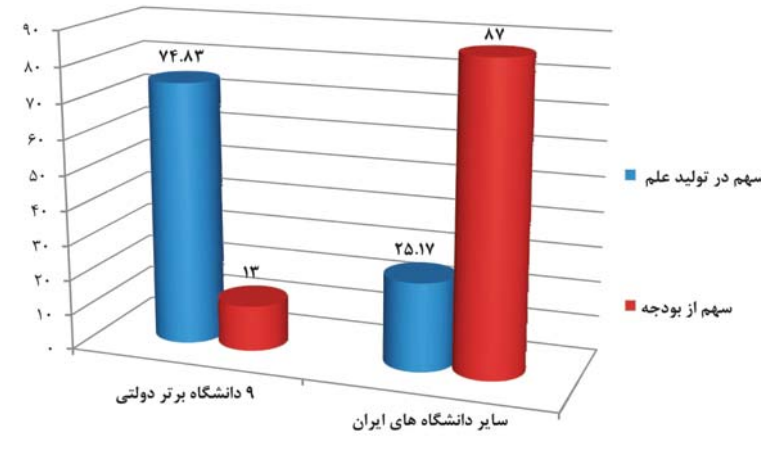
توزیع نامتوازن در بودجه ۹۲ مراکز آموزش عالی دانشگاه‌های تولیدکننده ۲۵درصد علم ۸۷درصد بودجه را می‌گیرند

محمدحسین نجاتی: ایران به غیر از شعبه‌های دانشگاه آزاد اسلامی بیش از ۲۰۰۵ دانشگاه و مرکز آموزش عالی دارد. از این میان تنها ۹ دانشگاه ایرانی یعنی ۰/۴درصد از کل دانشگاه‌ها، ۷۴درصد از کل تولید علم کشور را در اختیار دارند و باقی دانشگاه‌ها یعنی ۹۹/۶درصد از آنها تنها ۱۷/۲۵درصد از تولید علم کشور را در مراکز خود ایجاد می‌کنند. اما نکته قابل‌توجه در این زمینه کیفیت و کمیت اختصاص بودجه به دانشگاه‌های کشور است. بررسی بودجه سال ۱۳۹۲ دانشگاه‌های ایران نشان می‌دهد، ۹۹درصد دانشگاه‌های ایران که تنها ۲۵درصد از تولید علم کشور را در اختیار دارند، بیش از ۸۷درصد بودجه دانشگاه‌های کشور را دریافت می‌کنند. از طرف دیگر ۹ دانشگاه دولتی‌ای که ۷۴درصد تولید علوم کشور

نام دانشگاه	تولید علم	سهم از بودجه
علوم پزشکی تهران	۲۰/۷۲	۲۱۶۷۲۳۳
دانشگاه تهران	۱۰/۷۱	۱۵۳۱۸۷۷
آزاد اسلامی	۱۰/۳۱	—
صنعتی‌اصفهان	۶/۵۵	۵۸۴۳۱۰
صنعتی‌شریف	۶/۵۰	۶۶۴۳۲۲
صنعتی‌امیرکبیر	۵/۴۰	۶۲۲۶۰۵
تربیت مدرس	۴/۳۵	۸۲۴۷۳۵
دانشگاه شیراز	۴/۲۷	۷۷۵۸۳۲
علوم پزشکی شیراز	۳/۵۷	۷۹۶۷۰۳
فردوسی مشهد	۲/۴۵	۸۱۷۳۴۱

دانشگاه امیر کبیر و دانشگاه فردوسی مشهد جزو دانشگاه‌هایی هستند که ۷۴درصد از تولید علم ایران در اختیار آنهاست و در مقایسه با سایر دانشگاه‌های کشور، بودجه کمتری دریافت می‌کنند. این درحالی است که اکثر دانشگاه‌های مطرح دنیا، بودجه خود را بر اساس میزان تولید علم، بهره‌وری نیروی انسانی و سایر شاخص‌های علمی دریافت می‌کنند. **سهم ناچیز ۹۹/۶درصد دانشگاه‌ها در تولید علم**
دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، تهران، آزاد اسلامی، صنعتی اصفهان، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، تربیت مدرس، شیراز، علوم پزشکی شیراز و فردوسی مشهد ۱۰ دانشگاهی هستند که هر کدام سهمی در تولید علم کشور دارند و مجموع این ۱۰ دانشگاه ۸۲/۷۴درصد از کل تولید علم کشور را در اختیار دارند.

با این حال، این سوال مطرح می‌شود که وقتی ۷۴/۲درصد علم از سوی ۱۰ دانشگاه کشور (در میان ۲۰۰۵

ادعای غیردولتی بودن «پیام نور» و بودجه دوبرابری آن در قیاس با دانشگاه تهران

اگرچه دانشگاه‌ها در سال ۹۲ وضعیت بهتری نسبت به سال گذشته دارند و این بودجه دقیقاً رقم مورد نیاز دانشگاه‌ها نیست و در تصویب نهایی مجلس، چکش کاری و چه بسا بیشتر هم خواهد شد اما در این میان بودجه دانشگاه پیام نور که تولید علم آن با دانشگاه‌های معتبری همچون دانشگاه تهران، صنعتی شریف، علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و صنعتی امیرکبیر قابل مقایسه نیست، افزایش قابل‌توجهی داشته است. دانشگاهی که با حمایت‌های دولتی و به منظور کاهش میزان قدرت و نفوذ دانشگاه آزاد اسلامی و سایر موسسه‌های آموزشی شش سال پیش آغاز به کار کرد و امروز سیاست‌های دولتی آن را به جایی رسانده است که در بودجه سال ۹۲ بودجه‌ای دو برابر دانشگاه تهران، چهار برابر دانشگاه‌هایی نظیر شهید بهشتی، صنعتی امیرکبیر، صنعتی شریف و ده‌ها برابر دانشگاه‌های شهرستانی و صنعتی برای آن در نظر گرفته شده است. دانشگاه پیام نور با بیش از ۴۶۲۰۲۴میلیون‌ریال سهم بالایی از بودجه سال ۹۲ دانشگاه‌های کشور را دارد و این درحالی است که این دانشگاه و مسوولان آن بنابر ادعای خود در این سال ه‌گوی سبقت را از سایر رقیبانشان در آموزش عالی غیرانتفاعی ر بوده و به دانشگاهی تبدیل شده‌اند که به صورت مستقل از دولت فعالیت کنند.

انتخابات شورای شهری در آستانه جدایی از تهران

شود. وی افزود: این قلمون چندین‌سال است که از قبل بوده ولی مدیران قبلی استان و شهرداری همیشه مصلحت‌اندیشی کرده و انتخابات ری را برای وحدت پایتخت جدا بر گزار نکردند. این اقدام اخیر استنادی نوعی اجباری سیاسی است. به اعتقاد من هر روز تاخیر در تصویب طرح مجلس ضرر زیادی به شهر ری خواهد زد، چرا که یکپارچگی تهران و مدیریت شهریی واحد به نفع مردم ری و تهران است.«مرتضی تمدن» همچنین با اشاره به مخالفت فرمانداری تهران با افزایش کرایه‌ها افزود: این مخالفت به این دلیل بوده که سال گذشته نرخ کرایه‌ها در سه مرحله افزایش یافت. اگر قرار باشد هر چندماه یکبار قشر زحمتکش تاکسیرانی را برای تصویب خواهد برد و بر اساس قانون قبلی، انتخابات شورای شهر در ی باید جداگانه برگزار

شرق: نزدیک به یکماه مانده به انتخابات شورای شهر تهران، ری و شمیرانات، استاندار تهران دوباره ساز جدایی ری از تهران را کوک کرده است. استاندار تهران می‌گوید: درخصوص انتخابات ری نیز تا این لحظه قانونگذار ما را مکلف کرده که انتخابات جداگانه‌ای برگزار کنیم اما اگر مصوبه اخیر مجلس به تأیید شورای نگهبان برسد در ری انتخابات جداگانه‌ای برگزار نخواهد شد. اظهاراتی که «مرتضی طلایی» عضو شورای شهر تهران آن را اجباری سیاسی خوانده است. طلایی در این‌باره گفته است: اگر طرح مجلس مبنی بر پیوستن شهر ری به تهران در شورای نگهبان رد شود و طرح وارد مجمع تشخیص مصلحت نظام شود قطعاً زمان زیادی برای تصویب خواهد برد و بر اساس قانون قبلی، انتخابات شورای شهر در ری باید جداگانه برگزار

تحویل هزینه خدمات آزمایشگاهی به مردم تا سقف ۹۰ درصد

● **مهر:** رئیس انجمن دکترای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی ایران از افزایش هزینه‌های پرداختی مردم برای دریافت خدمات آزمایشگاهی تا سقف ۹۰درصد، در صورت گسترش نیافتن حمایت‌های بیمه‌ای از خدمات آزمایشگاهی خبر داد. بهزاد پوپک، با اشاره به افزایش سرسام آور قیمت تجهیزات آزمایشگاهی در سال گذشته و ادامه این روند در سال جدید، افزود: تعرفه‌های مصوب وزارت بهداشت برای امسال به هیچ‌وجه جوابگوی نیاز آزمایشگاه‌ها نیست، ضمن اینکه این تعرفه‌ها هنوز ابلاغ نشده ولی افزایش ۲۹درصدی تعرفه‌هایی توان‌ده هزینه‌های آزمایشگاه‌ها را جبران کند. پوپک با اعلام اینکه تجهیزات آزمایشگاهی وابسته به ارز نزدیک به ۳برابر افزایش قیمت داشته‌اند، افزود: نکته‌ای که وجود دارد، این است که این تجهیزات با ارز آزاد وارد می‌شود. وی ادامه داد: البته نباید این موضوع را نادیده گرفت که مردم نیز توان پرداخت افزایش هزینه‌ها را ندارند و بیمه‌ها باید حمایت خود از خدمات آزمایشگاهی را افزایش دهند. رئیس ششمین کنگره بین‌المللی و یازدهمین کنگره کشوری ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی ایران با اعلام اینکه در حال حاضر سهم مردم از پرداخت هزینه‌های آزمایشگاهی بیش از ۷۰درصد است، افزود: اگر تعرفه‌های جدید ابلاغ شود، سهم مردم در پرداخت هزینه‌های آزمایشگاهی در بخش خصوصی به ۹۰درصد نیز می‌رسد.

احتمال پرداخت نقدی یارانه دارو به بیماران

● **ایسنا:** سرپرست دکتر کل نظارت بسر دارو و موادمخدر سازمان غذا و دارو علت بروز کمبودهای دارویی بیماران خاص را تشریح کرد و وعده داد این مشکلات در سال جاری به حداقل برسند. «مهدی سلیمانجاهی» در پاسخ به علت وجود کمبودهای دارویی بیماران خاص در سال جدید از جمله «کلوزام» که مورد مصرف بیماران مصروع است، توضیح داد: یکی از مشکلات ما برای تأمین دارو، به تخصیص ارز بازمی‌گردد. وی افزود، در سال گذشته حتی اگر ارز به میزان کافی برای دارو در نظر گرفته شده بود، اما به‌موقع داده نشد. اگر بانک مرکزی هر چه بیشتر از نظام دارویی کشور حمایت کند، مشکلات ما تا حدود زیادی حل می‌شوند؛ چرا که عدم تخصیص ارز در زمان مناسب باعث ایجاد نابسامانی خواهد شد. سلیمانجاهی با بیان اینکه در حال حاضر وضعیت تأمین دارو نسبت به اواخر سال گذشته بهتر است، اظهار کرد: وظیفه وزارت بهداشت تأمین دارو به میزان مناسب، در زمان و در مکان مناسب است. این مهم زمانی محقق می‌شود که سایر مراجع و دستگاه‌های ذی‌ربط همکاری‌های لازم را با ما داشته باشند. سرپرست دفتر کل نظارت بر دارو و مواد مخدر سازمان غذا و دارو درباره مباحثی که اخیراً درخصوص احتمال پرداخت یارانه نقدی به بیماران مطرح شد، توضیح داد: پرداخت یارانه به بیماران غیرممکن نیست، اما باید کارشناسی شود.

ثبت ملی آیین عمامه‌گذاری طلاب و شیوه‌های تدریس دروس حوزوی

● **شرق:** معاون میراث فرهنگی کشور از برنامه‌ریزی برای ثبت ملی آیین عمامه‌گذاری طلاب علوم دینی و همچنین شیوه‌های تدریس دروس حوزوی درآینده نزدیک خبر داد. «مسعود علویان صدر» با اعلام این خبر گفت: برنامه‌ریزی‌ها برای ثبت ملی آیین عمامه‌گذاری طلاب علوم دینی و شیوه‌های تدریس دروس حوزوی در سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری آغاز شده و به‌زودی این دو آیین در مراسمی ثبت ملی خواهند شد. علویان صدر اضافه کرد: خطبه حضرت فاطمه (س) بعد از ثبت در فهرست آثار ملی به عنوان یکی از واحدهای درسی طلاب علوم دینی در حوزه‌های علمیه تدریس می‌شود که این موضوع از اهمیت و ارزش فراوانی برخوردار است. معاون میراث فرهنگی کشور همچنین با اشاره به دیگر اقدامات سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در استان قم اظهارداشت: موزه آثار مراجع به عنوان یک موزه تأثیرگذار و جدید در استان قم افتتاح شده است. این موزه در واقع ادای دین به مقام شامخ مراجع عالیقدر تقلید است.

خبر خوان

- ایسنا:** نتایج اولیه سومین دوره آزمون نیمه‌متمرکز دکتری ۹۲اعلام شد.
- ایلنا:** بر اثر تلل در ورود به موقع واکنسن به کشور هزینه واردات واکنسن از ۱۳ به ۷۰میلیارد رسید.
- ایلنا:** مدیر کل پیش‌بینی سازمان هواشناسی با اشاره به ورود سامانه جدید بارشی از شمال غرب به کشور گفت: بارش‌های پراکنده باران که از دیروز صبح آغاز شده است، تا امروز نیز ادامه دارد.
- خبر آنلاین:** سازمان وظیفه عمومی مشمولان فارغ‌التحصیل دانشگاهی که دارای برگ آماده به خدمت به تاریخ اول اردیبهشت ماه هستند را برای اعزام به خدمت فراخواند.